

Pg. 9

Pg. 9

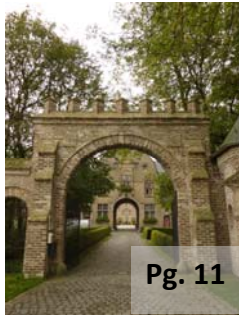
Pg. 10

Pg. 10

Pg. 11

Pg. 11

Pg. 11

Pg. 12

Pg. 13

Pg. 13

NOOIT MEER OORLOG

LERARENHANDLEIDING

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inleiding

- 1 Fietsroute 4
- 2 Belangrijke plaatsen 5
- 3 Aanvullende mogelijkheden..... 7
- 4 Opdracht..... 8
- 5 Zoektocht..... 9
- 6 Samenvattende bladzijde..... 14

Notities

Inleiding

Verantwoording

De Eerste Wereldoorlog is een belangrijke gebeurtenis in de geschiedenis van België. Jammer genoeg dreigt deze te verdwijnen in de vergeetput. Met deze fietstocht willen we de leerlingen kennis laten maken met de laatste getuige van deze oorlog: het landschap.

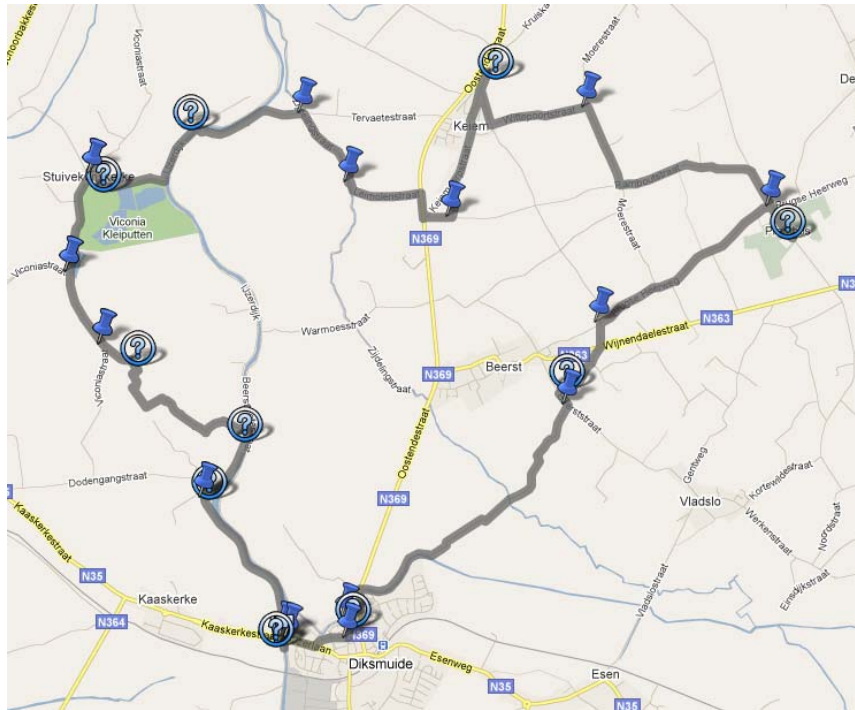
Knooppunten

De route die we vandaag rijden volgt voor een heel stuk de knooppuntenroute van Diksmuide. Knooppunten zijn kruispunten waar verschillende fietsroutes elkaar ontmoeten. Elk knooppunt kreeg een nummer. Dit nummer vind je op een bordje aan het kruispunt, zie foto. Op pagina 5 vind je alle knooppunten.

Fietsroute

Hierboven zie je de route die je voor deze zoektocht moet volgen. Elk ballonnetje is een stopplaats, dus een plaats waar een vraag wordt gesteld. De leerlingen hebben in hun boekje een andere kaart waar de ballonnetjes niet op staan. Dit zou anders wat te gemakkelijk worden. De duimspijkertje op de kaart zijn de knooppunten.

Je vindt de kaart onderaan de pagina op volgende link:
www.nooitmeeroorlog.be/leerkracht.html

Daar kun je meer inzoomen en de route duidelijker zien.

Julie volgende stop is de Dodengang

Zoek de naamplaat die je op de foto hiernaast ziet in de **Ruiterstelling** van de Dodengang.

Als je niet vertrouwt bent met het begrip 'Ruiterstelling', kun je dit vragen aan de baliemedewerker van de Dodengang. Deze zal het zoekgebied dan aanduiden.

Welke naam staat als eerste op deze plaat?

De Belder Louis

Hieronder staat de vraag in de Ijzertoren, deze kun je dus eventueel weglaten. Als je kiest om toch binnen te gaan in de Ijzertoren, kun je hun zoekgebied wat afbakenen door te zeggen dat ze enkel in en rond de crypte moeten zoeken.

Zoek deze grafzerk

Wat waren de laatste woorden van deze persoon?

Doet steeds uw plicht. Alles voor Vlaanderen, Vlaanderen voor Christus.

De Duitsers wilden België onder de voet lopen om zo door te stoten naar Frankrijk. In Vlaanderen konden ze de Duitsers tijdelijk tegenhouden door de sluizen open te zetten. Vanaf toen stond het gebied tussen de Duitse en Belgische troepen onder water. De Duitsers slaagden er echter toch in om de IJzer over te steken en nemen

de petroleumtanks langs de oever van de IJzer in. Dit is een strategische plaats, want op deze petroleumtanks hebben ze een beter zicht over de omgeving en kunnen ze ook de Belgische troepen beter in het oog houden. Daarom besluiten de Belgische troepen om deze petroleumtanks te heroveren. Hiervoor graven ze een loopgraaf in de richting van de petroleumtanks. De Duitsers die nog steeds het gebied van de Belgen wilden innemen, besloten toevallig om hetzelfde te doen in de omgekeerde richting. Op een bepaald moment bevinden deze twee tegenstanders zich slechts op enkele tientallen meters van elkaar. Ze beginnen elkaar terug aan te vallen. Hierbij vallen veel slachtoffers, hierdoor kregen deze loopgraven later de naam: Dodengang.

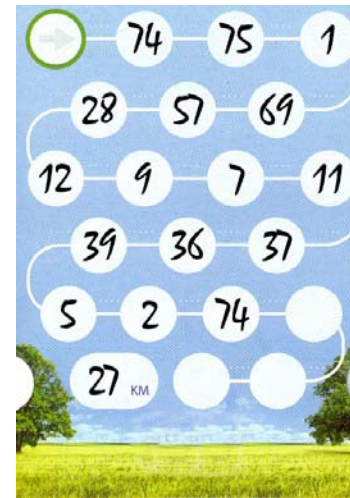

Tussen welke twee huisnummers vond je vroeger de petroleumtanks?
66 en 67.

Na het oplossen van deze vraag, volg je de route verder. Het volgende knooppunt is 74.

Samenvatting knooppunten:

Belangrijke plaatsen

Hieronder vind je de vier belangrijke plaatsen die jullie tijdens deze tocht bezoeken. Op deze plaatsen moet je binnegaan om de vragen te kunnen oplossen. Daarom vind je bij elke plaats ook de openingstijden.

Duitse Militaire begraafplaats te Vladslo

Op deze plaats liggen 25.644 Duitse soldaten begraven. Het is vooral gekend door de twee beelden die er staan: het treurend ouderpaar van kunstenaars Käthe Kollwitz. Ze maakte dit beeld voor haar zoon, die in België gesneuveld is tijdens de oorlog.

Praktische informatie

Openingstijden: Enkel overdag te bezoeken. Tijdens de wintermaanden wordt de beeldengroep verpakt om ze tegen de weersomstandigheden te beschermen.

Toegangsprijs: Gratis

Belgische Militaire begraafplaats te Keiem

Dit is de rustplaats van 628 Belgische soldaten. Keiem was in 1914 bezet door de Duitsers. Bij hun poging om het dorp te heroveren kwamen deze Belgische soldaten om het leven.

Praktische informatie

Openingstijden: Het volledige jaar, iedere dag te bezoeken.

Toegangsprijs: Gratis

Ijzertoren

Deze toren is een gedenkteken voor de Vlaamse soldaten die in de oorlog zijn omgekomen. Al enkele jaren bevindt zich in de toren een museum over 'Oorlog, Vrede en Vlaamse Ontvoogding.'

Praktische informatie

Openingstijden: Open van 01/04-30/09 van 9-18u.

(toegang tot 17.30u.)

van 01/10-31/03 van 9-17u.

(toegang tot 16.30u.),

weekends en feestdagen vanaf 10u.

Gesloten op 24-25-26/12 en 31/12, 01-02/1 en 3 weken na de kerstvakantie.

Toegangsprijs: € 7

6-25 jaar: € 1

Info: 051 50 02 86 of www.ijzertoren.org

We willen de scholen en hun leerlingen bij deze activiteit niet verplichten om toegangsgeld te betalen voor 1 van deze plaatsen. Daarom kunnen scholen die dit niet wensen te betalen, de vraag bij de Ijzertoren weggelaten.

In de buurt van dit huis vind je het antwoord op de volgende vraag.

Op welke dagen werd hier tijdens de Eerste Wereldoorlog gevochten?

21-23 oktober (je vindt het antwoord op een witte gedenkplaat).

Langs de route kom je ook deze mooie hoeve tegen. *Welke functie had deze tijdens de Eerste Wereldoorlog?*

Duitse voorpost (lees het bord met extra uitleg voor dit gebouw).

Volg knooppunt 39 en daarna knooppunt 5, richting Oud-Stuivekenskerke. Na knooppunt 5 volg je knooppunt 2, dat jullie door de velden zal leiden.

Waarom vonden de Duitsers het Belangrijk om deze kerk te vernielen tijdens de Eerste Wereldoorlog?

De Belgen gebruikten dit als wachtpost. Van hieruit hadden ze een goed zicht op de Duitse troepen. (Dit is een moeilijke vraag, ze moeten het zelf kunnen afleiden van de borden met informatie bij dit gebouw. Het antwoord staat niet letterlijk in die teksten.)

Zoek deze grafzerk.

Wanneer is deze soldaat gesneuveld? Noteer de volledige datum

22 juni 1916

Na het bezoek aan het Duitse Militaire Begraafplaats keer je terug en volg je knooppunt 9 en daarna knooppunt 7.

Let op: Op het kruispunt van de Wittepoortstraat met de Dodepaardenstraat volg je het knooppunt 7 niet meer, maar rij je naar rechts. Op het kruispunt met de Keiendorpstraat sla je rechts af. Op je rechterzijde vind je de Belgische Militaire Begraafplaats.

Zoek het voorwerp dat je op deze foto ziet.

Wat is dit?

Het plan van de begraafplaats.

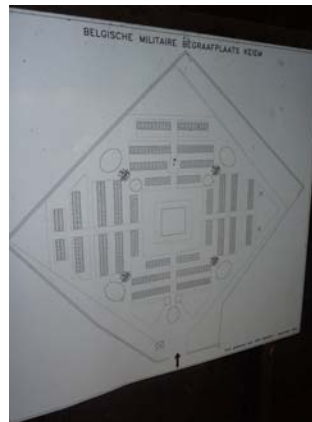
Zoek nummer 101

Wie ligt hier begraven?

Joris Vryders

Bij welk regiment vocht de persoon die hier begraven ligt?

13e linieregiment

Wanneer jullie terug op pad vertrekken, volg je de Keiendorpstraat tot aan de kerk. Hier vind je het bordje van knooppunt 7 terug. Vanaf nu zitten we terug op de route. Na knooppunt 7 volg je knooppunt 11, let hierbij terug goed op bij de Oostendestraat, dit is een **gevaarlijke oversteek**. Daarna volgen jullie de knooppunten 37 en 36.

Dodengang

De Dodengang bestaat uit meer dan een kilometer overgebleven Belgische loopgraven en bunkers. Deze plaats was één van de gevaarlijkste tijdens de Eerste Wereldoorlog. De Belgen zaten hier slechts op enkele tientallen meters afstand van een Duitse bunker.

Praktische informatie

Openingstijden: Open van 1/04 -15/11 van 10-17u.

(toegang tot 16.30u.).

van 16/11 - 31/03: op dinsdag en vrijdag

van 9u30-16u. (toegang tot 15.30u.)

Gesloten van 25/12 - 02/01.

Wegens een militaire reorganisatie kunnen deze openingsuren wijzigen. Recente info bij Dienst Toerisme.

Toegangsprijs: Gratis

Aanvullende mogelijkheden

Als je wenst om op deze route begeleid te worden door een gids dan is dit mogelijk. Je kunt hiervoor contact opnemen met de dienst voor toerisme van de stad Diksmuide. Hieronder vind je de contactgegevens.

Adres: Grote Markt 28
8600 Diksmuide

Tel.: 051 51 91 46

Fax .: 051 50 47 68

E-mail: toerisme@stad.diksmuide.be

Website: www.diksmuide.be

Opdracht

Doorheen de zoektocht voorzien we nog een extra opdracht voor de leerlingen. Deze opdracht kan een extra motivatie zijn voor de leerlingen en kan ondertussen ook functioneren als evaluatiemiddel voor de leerkracht.

Bij iedere vraag controleert de leerkracht of de leerlingen het correct antwoord gevonden hebben. Wanneer ze een juist antwoord gevonden hebben geef je hun het cijfer dat bij deze vraag hoort.

Ieder cijfer staat voor een letter in het alfabet. De leerlingen moeten dit zelf ontdekken. Als het hen niet lukt, kun je natuurlijk een tip geven.

In de tabellen hieronder vind je het woord dat de leerlingen vinden wanneer je alle tien vragen oplost.

Vraag:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Cijfer:	12	15	15	16	7	18	1	22	5	14

L	O	O	P	G	R	A	V	E	N

Wanneer je verkiest om de Ijzertoren niet te bezoeken, kunnen de leerlingen slechts 9 vragen oplossen. Daarvoor hebben we een ander woord voorzien

Vraag:	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Cijfer:	4	9	11	19	13	21	9	4	5

D	I	K	S	M	U	I	D	E

Zoektocht

Deze zoektocht bestaat uit 10 of 9 vragen. Je start aan de Ijzertoren. Volg het knooppunt 74 en daarna knooppunt 75. Door knooppunt 1 en 69 te volgen rij je langs de markt van Diksmuide. **Let op: voor de volgende vraag moet je even van de route afwijken.**

In welk jaar werd dit gebouw heropgebouwd? (Stadhuis Diksmuide)
1923 (je vindt het antwoord op het gebouw)

Volg knooppunt 69 en 57 verder. Let goed op bij de Oostendestraat, dit is een **gevaarlijke oversteek.**

Bij het kruispunt van de Paddestraat met de Beerstraat volg je het knooppunt 28

In welke straat vind je deze bunker?
Vladslohofstraat

Na knooppunt 28 volg je knooppunt 12. Bij de Houtlandstraat volg je kort knooppunt 14, je rijdt dus naar rechts. Na enkele meters zie je aan jullie rechterzijde de Duitse Militaire begraafplaats. Hier gaan jullie even binnen.

